

ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ

ਬਾਈਬਲ ਪਾਠ #33

VII. ਯਿਸੂ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦਾ ਆਖਰੀ ਹਫ਼ਤਾ (ਚੱਲਦਾ)।

ਹ. ਮੰਗਲਵਾਰ: 'ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦਿਨ' (ਚੱਲਦਾ)।

7. ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਤੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ (ਚੱਲਦਾ)।

ੲ. ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ (ਚੱਲਦਾ)।

(2) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਸਿੱਖਿਆ:

(ੳ) ਦਸ ਕੁਆਰੀਆਂ (ਮੱਤੀ 25: 1-13)।

(ਅ) ਦਸ ਤੋੜੇ (ਮੱਤੀ 25: 14-30)।

(ੲ) ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਬੱਕਰੀਆਂ (ਮੱਤੀ 25: 31-46)।

ਕ. ਬੁੱਧਵਾਰ: ਤੂਫ਼ਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੋਸ਼ੀ।

1. ਯਿਸੂ: ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 26: 1, 2; ਯੂਹੰਨਾ 13: 1)।

2. ਮਹਾਂਸਭਾ: ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚ ਰਹੀ ਸੀ (ਮੱਤੀ 26: 3-5; ਮਰਕੁਸ 14: 1, 2; ਲੂਕਾ 22: 1, 2)।

3. ਯਹੂਦਾ: ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 26: 14-16; ਮਰਕੁਸ 14: 10, 11; ਲੂਕਾ 22: 3-6)।

ਖ. ਵੀਰਵਾਰ: ਪਸਾਹ ਲਈ ਤਿਆਰੀ (ਮੱਤੀ 26: 17-19; ਮਰਕੁਸ 14: 12-16; ਲੂਕਾ 22: 7-13)।

ਗ. ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ: ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਦਿਨ।¹

1. ਆਖਰੀ ਭੋਜ।

ੳ. ਪਸਾਹ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ (ਮੱਤੀ 26: 20; ਮਰਕੁਸ 14: 17, 18; ਲੂਕਾ 22: 14-18)।

ਅ. ਝਗੜੇ ਲਈ ਡਾਂਟਿਆ ਗਿਆ (ਲੂਕਾ 22: 24-30)।

ਜਾਣ ਪਛਾਣ

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਅਰਥਾਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਕੰਮ ਛੋਟਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵੱਡਾ, ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਸਲਾਘਾ ਯੋਗ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਵਾਲਾ,² ਤਿਆਰੀ ਕਰਨਾ ਚੰਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਏਸੇਪ ਦੀ ਕੀੜੀ ਅਤੇ ਟਿੱਡੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਗੇ: 'ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨਾ [ਸਮਝਦਾਰੀ] ਹੈ।'³ ਤਿਆਰੀ ਬਾਰੇ ਬਾਈਬਲ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦੱਸਦੀ ਹੈ: ਨੂਹ ਨੇ ਕਿਸਤੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11: 7); ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਮਸੀਹਾ ਲਈ ਰਾਹ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ (ਯਸਾਯਾਹ 40: 3; ਮਲਾਕੀ 3: 1; ਮੱਤੀ 3: 3); ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਥਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 14: 1, 2; ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 25: 34; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11: 16)।

ਸਾਡਾ ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਅਵਸਥਾ ਬਦਲਣ ਦਾ ਪਾਠ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਮੰਗਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਦਿਨ ਤਕ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ। ਪੂਰੇ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਤਿਆਰੀ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਰਹੇਗਾ।

PAROUSIA⁴ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ (ਮੱਤੀ 25:1-46)

ਪਿਛਲੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੱਤੀ 24:36 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਅਤੇ ਯੁਗ ਦੇ ਅੰਤ ਬਾਰੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ (24:3)। ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ (24:36-41) ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਣ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (25:42-51)। ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਜ਼ੋਰ 25 ਮੱਤੀ ਅਧਿਆਇ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਦਸ ਕੁਆਰੀਆਂ (ਆਇਤਾਂ 1-13)

ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਸ ਕੁਆਰੀਆਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।⁵ ਕੁਆਰੀਆਂ ਲਾੜੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ (ਆਇਤ 1)।⁶ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਜਣ ਤੇ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਇਹ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਮਾਰੋਹ ਸੀ। ਸੁਆਗਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਲਾੜੇ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਰੌਸ਼ਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਸ਼ਾਲਾਂ⁷ ਲੈ ਕੇ ਖੜੀਆਂ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਲਾੜਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜਾ। ਇਸ ਕਾਰਣ ਮਸ਼ਾਲਾਂ ਦਾ ਤੇਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਪੰਜ ਕੁਆਰੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਚਾਤਰ’’ ਜਾਂ ਸਮਝਦਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਤੇਲ ਲਿਆਈਆਂ ਸਨ (ਆਇਤ 4)। ਬਾਕੀ ਪੰਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਮੂਰਖ’’⁸ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਤੇਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਉਹ ਤੇਲ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਬਾਜ਼ਾਰ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ (ਆਇਤਾਂ 3, 10)। ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਾਜ਼ਾਰ ਗਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਲਾੜਾ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਲਾੜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਘਰ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਮੂਰਖ ਕੁਆਰੀਆਂ ਵਾਪਸ ਆਈਆਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਬੂਹਾ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ।⁹

ਅਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜ ‘‘ਚਾਤਰ’’ ਕੁਆਰੀਆਂ ਨੇ ਬਾਕੀ ਪੰਜ ਕੁਆਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ: ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਅਰਥਾਤ ਲਾੜਾ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 9:15; ਯੂਹੰਨਾ 3:29) ਆਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਵੇਡੇਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ‘‘ਜੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ’’ (ਰੋਮੀਆਂ 14:12)।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ: ‘‘ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਾਗਦੇ ਰਹੋ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਉਸ ਦਿਨ ਨੂੰ, ਨਾ ਉਸ ਘੜੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ’’ (ਮੱਤੀ 25:13)।

ਤੋੜੇ (ਆਇਤਾਂ 14-30)

ਦਸ ਕੁਆਰੀਆਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋੜਿਆਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ਆਇਤਾਂ 14-30)। ਦਸ ਕੁਆਰੀਆਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਰਤਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ

ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਤੋੜਿਆਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਤੋੜਿਆਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਅਸਰਫੀਆਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਦੌਰੇ ਤੇ ਅੰਤ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਲੂਕਾ 19: 11-27), ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੇਤੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ,¹⁰ ਜਦਕਿ ਤੋੜਿਆਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੇਵਕ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੋੜਿਆਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ, ਇਕ ਮਾਲਕ ਨੇ ਤਿੰਨ ਮਾਤਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਾਇਦਾਦ ਸੌਂਪੀ: ¹¹ ਇਕ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਪੰਜ ਤੋੜੇ ਦਿੱਤੇ, ਇਕ ਨੂੰ ਦੋ ਤੋੜੇ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਮਾਤਬਰ ਨੂੰ ਇਕ ਤੋੜਾ ਹੀ ਮਿਲਿਆ। ‘‘ਤੋੜੇ’’ ਦਾ ਅਰਥ ਅਸੀਂ ‘‘ਗੁਣ’’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਧਨ ਦੀ ਇਕਾਈ ਅਰਥਾਤ ਮੋਟੀ ਰਕਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪੰਜ ਤੋੜਿਆਂ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਦੋ ਤੋੜਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਧਨ ਹੋਰ ਧਨ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਇਕ ਤੋੜੇ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਇਸ ਡਰ ਨਾਲ ਕਿ ਕਿਤੇ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਹੱਥ ਨਾ ਧੋ ਬੈਠੇ, ਤੋੜਾ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਮਾਲਕ ਮੁੜ ਆਇਆ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਮਾਤਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਦੇਸ਼ ਇਸ ਵਾਧੂ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਦੇ ਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਢੰਗ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਲਈ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਬੱਕਰੀਆਂ (ਆਇਤਾਂ 31-46)

ਯਿਸੂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਰਾਹੀਂ ਸਮਝਾਉਣ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋਇਆ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਮਸੀਹ ਇਕ ਦੁਨਿਆਵੀ ਅਰਥ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਤਕ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ। ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਨਿਆਂ ਹੋਵੇਗਾ (ਆਇਤਾਂ 31, 32)।¹²

ਨਿਆਂ ਵਿਚ, ਪ੍ਰਭੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਚਰਵਾਹਿਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗੂ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਬੱਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰੇਗਾ। ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਬੱਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਚਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਦਿਨ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਆਜ਼ੜੀ ਦੇ ਰੂਪਕ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ‘‘ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਬੱਕਰੀਆਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ’’ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਓ ਕਿ ਇਹ ‘‘ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਕਹਾਣੀ’’ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਹਕੀਕਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9:27; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 17:31)।

ਤੋੜਿਆਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਉਦਾਹਰਣ ਰਾਹੀਂ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਦੁਖੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਕੇ: ਭੁੱਖੇ, ਬੇਘਰ, ਅਤੇ ਨੰਗੇ,¹³ ਬੀਮਾਰ ਅਤੇ ਕੈਦੀ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਕੇ ਜ਼ੋਰ ਸਾਥੀ ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਤੇ ਹੀ ਹੈ (ਮੱਤੀ 25:40),¹⁴ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 6:10)।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾ ਕੇ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੱਤੀ 25 ਵਿਚ ਨਿਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਾਂ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਆਇਤ ਨੂੰ ਵਚਨ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਾਵਧਾਨ

ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਹੀ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਵੇਖੋ, ਤੀਤੁਸ 2: 1; ਯਾਕੂਬ 1:27)। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਰਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਗੈਰ ਵਿਗਾਰਿਕ ਫ਼ੈਸਲੇ ਕਰਨ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੱਤੀ 25:31-46 ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਏਹ ਆਇਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਸਹੀ ਹੋਣਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਧਰਮ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਕੇ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 1:27)। ‘ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ’ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:20); ‘ਸੇ ਜੋ ਕੋਈ ਭਲਾ ਕਰਨਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਏਹ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਪਾਪ ਹੈ’ (ਯਾਕੂਬ 4:17)।

ਮਸੀਹ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਕਿੰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ? ਜਿਹੜੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ‘ਸਦੀਪਕ ਸਜ਼ਾ ਭੋਗਣਗੇ’ ਜਦਕਿ ਤਿਆਰ ਲੋਕ ‘ਸਦੀਪਕ ਜੀਉਣ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣਗੇ’ (ਮੱਤੀ 25:46)। ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਧਰਮੀ ਲੋਕ ਸਦੀਪਕ ਕਾਲ ਦੇ ਅੰਨਦ ਵਿਚ ਜਾਣਗੇ, ਪਰ ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਜੂਦ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਮੱਤੀ 25:46 ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਰਕ ਵੀ ਤਦ ਤਕ ਹਰੇਗਾ ਜਦ ਤਕ ਸੁਰਗ।¹⁵ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ!

ਦੁੱਖ ਝੱਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰੋ (ਮੱਤੀ 26:1-5, 14-16; ਮਰਕੁਸ 14:1, 2, 10, 11; ਲੂਕਾ 22:1-6; ਯੂਹੰਨਾ 13:1)

ਯਿਸੂ: ਨਬੂਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 26: 1, 2; ਯੂਹੰਨਾ 13: 1)

ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਤੇ ਮਸੀਹ ਦਾ ਸਰਮਨ (ਮੱਤੀ 24 ਅਤੇ 25) ਦਿਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਪਹਾੜ ਦੀਆਂ ਤਰਾਈਆਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਮੱਤੀ 24:3)। ਸੰਦੇਸ਼ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਯਹੂਦੀ ਗਣਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅਗਲਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਇਸ ਗਣਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਇਸ ਸਰਮਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਪਸਾਹ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ (ਮੱਤੀ 26:2) ਅਰਥਾਤ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕਹੇ ਗਏ ਸਨ। ਏਹ ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਹੋਰ ਯਾਦ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਸਨ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ (ਮੱਤੀ 26: 1, 2; ਮੱਤੀ 20: 17-19 ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ)।

ਮਸੀਹ ਦੇ ਉਸ ਸੰਖੇਪ ਵਾਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਤਿਓਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਬੁੱਧਵਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਂ ਜਾਂ ਵੀਰਵਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਉਸ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ।¹⁶ ਇਹ ਤੁਫ਼ਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੀ। ਯੂਹੰਨਾ 13: 1 ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ: ‘ਪਸਾਹ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਭਈ ਮੇਰੀ ਘੜੀ ਆ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਜਗਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਸਨ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਤੋੜੀ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ!’ ਬੁੱਧਵਾਰ ਅਤੇ ਵੀਰਵਾਰ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ, ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹ

ਪਿਆਰ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਯਕੀਨਨ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਭਵਤਾ ਸਿਰ ਤੇ ਆਈ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਲਈ ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।¹⁷ ਉਹ ਕਲਵਰੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮਹਾਂਸਭਾ: ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ

(ਮੱਤੀ 26: 3-5; ਮਰਕੁਸ 14: 1, 2; ਲੂਕਾ 22: 1, 2)

ਮਸੀਹ ਨੇ ਤਾਂ ਅਰਾਮ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਦੇ ਦਿਨ (ਮਰਕੁਸ 14: 1), ਮਹਾਂਸਭਾ ਨੇ ਮਹਾਂਯਾਜਕ ਕਯਾਫ਼ਾ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਗੁਪਤ ਬੈਠਕ¹⁸ ਕੀਤੀ (ਮੱਤੀ 26: 3)। ਕਯਾਫ਼ਾ¹⁹ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 11: 47-53; ਵੇਖੋ ਆਇਤ 49)। ਮੰਗਲਵਾਰ ਵਾਲੀ ‘ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਜੰਗ’ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਕਾਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਭਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਉਤਾਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਨ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 22: 2), ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਛਿਪੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਪਰਬ ਤਕ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਯਹੂਦਾ: ਫੜਵਾਉਣ ਵਾਲਾ

(ਮੱਤੀ 26: 14-16; ਮਰਕੁਸ 14: 10, 11; ਲੂਕਾ 22: 3-6)

ਮਹਾਂਸਭਾ ਦੀ ਦੁਬਿਧਾ ਇਕ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਸੀ: ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ‘ਯਹੂਦਾ ਇਸਕਰਿਯੋਤੀ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਜਕਾਂ ਕੋਲ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਭਈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਵਾ ਦੇਵੇ’ (ਮਰਕੁਸ 14: 10)। ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਯਹੂਦਾ ਬਾਕੀ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਣ ਛੱਡ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਸਭਾ ਦੀ ਬੈਠਕ ਕਿੱਥੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਿਆ, ‘ਜੇ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਫੜਵਾ ਦਿਆਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਦਿਓਗੇ?’ (ਮੱਤੀ 26: 15)।

ਉਹ ਅਤੇ ‘ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਜਕ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗੇ ਭਈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੱਕਰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰੀਏ?’ (ਲੂਕਾ 22: 4)। ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਕਦੋਂ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 18: 2), ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਲੈ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ‘ਭੀੜ ਦੇ ਨਾ ਹੁੰਦਿਆਂ’ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਸਕੇ (ਲੂਕਾ 22: 6; NIV)। ਮਹਾਂਸਭਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 14: 11; ਲੂਕਾ 22: 5; ਵੇਖੋ NIV)। ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੀਹ ਰੁਪਏ ਤੋਲ ਦਿੱਤੇ’ (ਮੱਤੀ 26: 15)।

ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਬਦੀ ਨਾਲ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਬੂਵਤ ਪੂਰੀ ਹੋਈ (ਜ਼ਕਰਯਾਹ 11: 12)। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਸ਼ੇਕੇਲ (ਜਾਂ ਸੇਟੇਰ ਸੀ ਜੋ ਸ਼ੇਕੇਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ)²⁰ ਇਕ ਸ਼ੇਕੇਲ ਚਾਰ ਦੀਨਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੁੰਦਾ ਸੀ²¹ ਜੋ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਹੀ ਹਨ, ਤਾਂ ‘ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਤੀਹ ਸਿੱਕੇ’ ਇਕ ਆਮ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ²² ਇਹ ‘ਕਿਸੇ ਗ਼ੁਲਾਮ ਦੀ ਲਗਭਗ ਕੀਮਤ’ ਸੀ²³

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਤੀਹ ਸਿੱਕੇ ਸਿਰਫ ਪੇਸ਼ਗੀ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਫੜਵਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਨ ਮਿਲਣਾ ਸੀ। ਮਰਕੁਸ 14: 11 ਮੁਤਾਬਿਕ, ਸਭਾ ਨੇ ‘‘ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਕਰਾਰ ਕੀਤਾ।’’ ਲੂਕਾ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘‘ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਕਰਾਰ ਕੀਤਾ’’ ਅਤੇ ‘‘ਉਹ ਮੰਨ ਗਿਆ’’ (ਲੂਕਾ 22:5, 6)। ਜੇ ਤੀਹ ਸਿੱਕੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਹੀ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਚੇਲੇ ਦੇ ‘‘ਉਸੇ ਵੇਲਿਓਂ ਉਹਦੇ ਫੜਵਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅ ਲੱਭਣ’’ ਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ (ਮੱਤੀ 26: 16)।²⁴

ਯਹੂਦਾ ਰਾਹੀਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਫੜਵਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ‘‘ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਇਕ ਪਹੇਲੀ’’²⁵ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਹਨੇਰੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ, ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਮੁਖ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਯਹੂਦਾ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਮੱਤੀ 26: 14, 15; ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 12:6)। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਝਿੜਕ ਤੋਂ ਇਹ ਚੇਲਾ ਹੋਰ ਵੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਿਆ (ਯੂਹੰਨਾ 12:4-8)। ਉਹ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦਾ ਲਾਭ ਨਾ ਉਠਾ ਸਕਣ ਤੋਂ ਵੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।²⁶ ਐਚ. ਆਈ. ਹੋਸਟਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੱਕ ਸੀ। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਜਿਸਮਾਨੀ ਫ਼ਾਇਦਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ ਉਸ ਵਿਚ ਇਹ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗੀ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ... ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਉਹ ਫ਼ਾਇਦੇ ਵਿਚ ਰਹੇਗਾ।²⁷

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਕਲੰਕ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ,²⁸ ਪਰ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਮਕਸਦ ਪਵਿੱਤਰ ਸਨ ਤਾਂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਸ਼ੈਤਾਨ ਯਹੂਦਾ ਵਿਚ ਸਮਾਇਆ’’ (ਲੂਕਾ 22:3; ਯੂਹੰਨਾ 13:27 ਵੀ ਵੇਖੋ)।²⁹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੈਤਾਨ ਯਹੂਦਾ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਮਾਇਆ (ਵੇਖੋ ਯਾਕੂਬ 4:7)। ਬਲਕਿ ‘‘ਸ਼ੈਤਾਨ ਸਮਊਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਯਹੂਦਾ ਇਸਕਰਿਯੋਤੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਇਹ ਪਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਵਾ ਦੇਵੇ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 13:2)।³⁰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਪਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ: ਸਾਡੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਛਲ ਕਪਟ ਕਰਕੇ। ਸ਼ੈਤਾਨ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਿਆ? ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਚੇਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸਾਰੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯਹੂਦਾ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਚੇਲਿਆਂ ਕੋਲ ਮੁੜ ਆਇਆ।³¹ ਬਾਹਰੋਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗਾ ਹੀ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ;³² ਪਰ ਅੰਦਰ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਕ ਹੀ ਗੱਲ ਸੀ: ‘‘ਸਭਾ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?’’ ‘‘ਉਹ ਉਸੇ ਵੇਲਿਓਂ ਉਹ ਦੇ ਫੜਵਾਉਣ ਦਾ ਦਾਉ ਲੱਭਦਾ ਸੀ’’ (ਮੱਤੀ 26: 16)।

ਪਸਾਰ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ (ਮੱਤੀ 26:17-20;

ਮਰਕੁਸ 14:12-18; ਲੂਕਾ 22:7-18, 24-30)

ਬੁੱਧਵਾਰ ਰਾਤ (ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਾਡੀ ਗਣਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ), ਯਿਸੂ ‘‘ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਖ਼ਰੀ ਵਾਰ ਲੇਟਿਆ। ਵੀਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਉਹ ਫਿਰ ਕਦੀ ਨਾ ਸੌਣ ਲਈ ਉੱਠਿਆ।’’³³ ਵੀਰਵਾਰ ਅਰਥਾਤ ਪਸਾਰ ਦਾ

ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ‘ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ’ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 26: 17; ਮਰਕੁਸ 14: 12; ਲੂਕਾ 22: 7), ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹ ਦਿਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਖਾਸ ਪਰਬ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।³⁴ ਇਸ ਦਿਨ, ‘ਪਸਾਹ ਦੇ ਲਈ ਬਲੀਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ’ (ਲੂਕਾ 22: 7; ਮਰਕੁਸ 14: 12) ਪਰਬ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਣਾ ਸੀ (ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਗਣਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ)।

ਪਸਾਹ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ

(ਮੱਤੀ 26: 17-19; ਮਰਕੁਸ 14: 12-16; ਲੂਕਾ 22: 7-13)

ਚੇਲੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ‘‘ਤੂੰ ਕਿੱਥੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਖਾਣ ਲਈ ਪਸਾਹ ਤਿਆਰ ਕਰੀਏ?’’ (ਮੱਤੀ 26: 17)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਨਿਰਾਲੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ (ਲੂਕਾ 22: 8; ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 14: 13), ‘‘ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾਓ ਅਤੇ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਪਾਣੀ ਦਾ ਘੜਾ ਚੁੱਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ’’ (ਮਰਕੁਸ 14: 13)। ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਣੀ ਦਾ ਘੜਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ, ਔਰਤਾਂ ਹੀ ਚੁੱਕਦੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਆਦਮੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੇ ਮਗਰ ਮਗਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ‘‘ਜਿਸ ਘਰ ਵਿਚ ਉਹ ਜਾਵੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਹੋ ਜੋ ਗੁਰੂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਉਤਾਰੇ ਦਾ ਥਾਂ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਸਾਹ ਖਾਵਾਂ?’’ (ਮਰਕੁਸ 14: 13, 14; ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 26: 18)।

ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਨੇ ਇਹ ਔਖਾ ਢੰਗ ਅਪਨਾਇਆ ਤਾਂ ਕਿ ਯਹੂਦਾ ਸ਼ਾਮ ਤਕ ਮਹਾਂਸਭਾ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਦੱਸ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਭੇਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ‘‘ਮਹਾਨ ਆਖ਼ਰੀ ਉਪਦੇਸ਼’’ (ਯੂਹੰਨਾ 14-16), ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਦੁਆ (ਯੂਹੰਨਾ 17), ਅਤੇ ਗਥਸਮਨੀ ਬਾਗ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਕੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ (ਘੜਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਨਾਲ)।, ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਾਈ ਪੂਰਵ-ਗਿਆਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ? ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਵੱਡਾ ਚੁਬਾਰਾ ਵਿਖਾਲੇਗਾ’’ (ਮਰਕੁਸ 14: 15)। ਬਾਈਬਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਹ ‘‘ਉੱਪਰਲਾ ਕਮਰਾ’’ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੇਲੇ ਠਹਿਰੇ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1: 12, 13)। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਯੂਹੰਨਾ ਮਰਕੁਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 12: 12)। ਇਹ ਘਰ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਚੇਲੇ ਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 26: 18); ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

ਦੋਹਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਮਰਾ ‘‘ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੱਜਿਆ ਸਜਾਇਆ’’ ਮਿਲੇਗਾ (ਮਰਕੁਸ 14: 15)। ਕਮਰਾ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮਿਲਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਮੇਜ਼ ਅਤੇ ਗਲੀਚਾ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੇ, ਦਾਅਵਤ ਖਾਣ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪੈਰ ਧੋਣ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਤਿਆਰ ਮਿਲਨਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 13: 3-5)। ਸ਼ਾਇਦ ਖਮੀਰ ਦੀ ਭਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋਣੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਕੂਚ 12: 15)।³⁵

ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ‘‘ਜਿਹੌ ਜਿਹਾ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਤਿਹੌ ਜਿਹਾ ਡਿੱਠਾ ਅਤੇ ਪਸਾਹ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ’’ (ਮਰਕੁਸ 14: 16)। ਜੇ ਲੇਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਅਰਥਾਤ ਖਰੀਦਣਾ ਪੈਂਦਾ³⁶ ਜੇ ਬੱਜ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ (ਕੂਚ 12: 5)।

ਲੇਲਾ ਰੀਤ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵੱਢਣ ਲਈ ਲਿਜਾਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਚੇਲੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ, ਇਕ ਜਾਜਕ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਲਹੂ ਛਿੜਕਦਾ। ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ ਸਾੜਨ ਲਈ ਕੁਝ ਭਾਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਵੇਖੋ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 3:3-5), ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰ ਮਾਲਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਫਿਰ ਲੇਲੇ ਨੂੰ ਭੁੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ (ਕੂਚ 12:8)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਸੀ ਕਿ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਪਸਾਹ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਡੀ ਨਾ ਟੁੱਟੇ (ਕੂਚ 12:46; ਗਿਣਤੀ 9:12)।³⁷ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਪਸਾਹ ਦੇ ਖਾਣੇ ਲਈ ਸੰਭਾਲਣੀਆਂ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ:³⁸

- ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ (ਕੂਚ 12:8, 18-20; 13:6, 7; 34:18, 25; ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 23:6; ਗਿਣਤੀ 9:11; 28:17), ‘ਦੁੱਖ ਦੀ ਰੋਟੀ’ (ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 16:3, 8)।
- ਦਾਖ ਦਾ ਰਸ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 26:27, 29)। ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਦਾਖ ਦੇ ਰਸ ਦੇ ਚਾਰ ਪਿਆਲੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ,³⁹ ਜੋ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੂਚ 6:6, 7 ਦੇ ਚਾਰ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸਨ।
- ਕੋੜੀ ਭਾਜੀ (ਕੂਚ 12:8; ਗਿਣਤੀ 9:11), ਜੋ ਮਿਸਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕੜਵਾਹਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਸੀ।
- ਸਿਰਕੇ ਜਾਂ ਦਾਖ ਦੇ ਰਸ ਨਾਲ ਭਿੱਜੇ ਹੋਏ ਫਲ ਅਤੇ ਮੇਵਿਆਂ ਨਾਲ ਬਣੀ ਇਕ ਮੋਟੀ ਕਚੌੜੀ,⁴⁰ ਜੋ ਉਸ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਇੱਟਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।⁴¹

ਪਸਾਹ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

(ਮੱਤੀ 26:20; ਮਰਕੁਸ 14:17, 18; ਲੂਕਾ 22:14-18)

ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਥੋੜਾ ਪਹਿਲਾਂ, ਯਿਸੂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਥਾਂ ਤੇ ‘ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਇਆ’ (ਮਰਕੁਸ 14:17) ਰੱਬੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਇਕ ਲੇਲਾ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਸ ਜਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੀਹ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਧਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।⁴² ਡਿਉੜੀ ਵਿਚ ਤੇਰਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭੁੰਨਿਆ ਹੋਇਆ ਲੇਲਾ ਵੱਢ ਕੇ ਖਾਣਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿ ਹੱਥ ਨਾਲ ਖਾਧਾ ਜਾ ਸਕੇ।⁴³

ਯਿਸੂ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਬੁਕਿਆ, ਜਿਸ ਤੇ ਪਸਾਹ ਦਾ ਖਾਣਾ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਮੱਤੀ 26:20; ਮਰਕੁਸ 14:18; ਲੂਕਾ 22:14)।⁴⁴ ਯੂਹੰਨਾ ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 13:23), ਸ਼ਾਇਦ ਯਹੂਦਾ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਸੀ,⁴⁵ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਚੇਲੇ ਮੇਜ਼ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਛਲਕਾਉਂਦੇ ਹੋਏ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 13:1, 34), ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਮੈਂ ਵੱਡੀ ਇੱਛਿਆ ਨਾਲ ਚਾਹਿਆ ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਸ਼ਟ ਭੋਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪਸਾਹ⁴⁶ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਖਾਵਾਂ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਮੈਂ ਇਹ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਵਾਂਗਾ ਜਦ ਤੀਕੁਰ ਇਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਨ ਨਾ ਹੋਵੇ’ (ਲੂਕਾ 22:15, 16)।

ਮਸੀਹ ਦੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਸੀ ਕਿ ਪਸਾਹ ‘ਖੁਦਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਨ’ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ? ਅਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪਸਾਹ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ ਵੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:7; ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 1:29, 36; 1 ਪਤਰਸ 1:18, 19; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9:14; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 5:6, 12)। ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਪਸਾਹ ‘‘ਰਾਜ ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਨ’’ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਪਸਾਹ ਲਈ ਯਹੂਦੀ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬੀਤੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਹੋਏ ਛੁਟਕਾਰੇ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਣਾ, ਬਲਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਵੀ ਸੀ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਆਵੇਗਾ, ਉਸੇ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਬਣਾਇਆ।

ਰਾਜ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਮੱਤੀ 16: 18, 19), ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਹੂ ਰਾਹੀਂ ਮੁਕਤੀ ਪਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕ ਝੁੰਡ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:22, 23; 2:16; 5:23, 25)। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਪਸਾਹ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਪਸਾਹ ਦੇ ਲੇਲੇ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਰਾਹੀਂ, ਖੁਦਾ ਨੇ ‘‘ਸਾਨੂੰ ਅੰਧਕਾਰ ਦੇ ਵੱਸ ਵਿੱਚੋਂ ਛੁਡਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਪੁਚਾ ਦਿੱਤਾ’’ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:13; KJV)। ਹੈ। ਪਸਾਹ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਰਾਜ ‘‘ਅਰਥਾਤ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ... ਆਖਰੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ⁴⁷ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ।

ਜਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਪਰਬ ਦੁਬਾਰਾ ਰਾਜ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੇ ਹੀ ਖਾਣਾ ਸੀ। ‘‘ਖਾਣਾ’’ ਨੂੰ ‘‘ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ’’ ਦੇ ਸੰਕੇਤਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਹੂਦੀ ਵਿਚਾਰ ਮੁਤਾਬਿਕ ਮਸੀਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਆਉਣਾ ਵੱਡੇ ਭੋਜ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ (ਯਸਾਯਾਹ 25:6-8; ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 13:29; 22:30)। ਰਾਜ ਦੁਨਿਆਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 18:36), ਇਸ ਲਈ ਭੋਜ ਵੀ ਦੁਨਿਆਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਪਰਬ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਦਾ ਆਖਰੀ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 19:7-9); ਪਰ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਵੀ, ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਲੋਕ ਰਾਜ/ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਹਨ, ਉਹ ਰੂਹਾਨੀ ਪਰਬ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ। ਮਸੀਹ ਰੂਹਾਨੀ ਆਸਾਂ ਦੇ ਭੋਜ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਰਾਜ ਨਾਲ ਅਦਿੱਖ ਰੂਪ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:3; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 3:20; ਮੱਤੀ 18:20)।

ਪਰਬ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨੇੜੇ, ਜਿਸੂ ਨੇ ਦਾਖਰਸ ਦਾ ਇਕ ਪਿਆਲਾ ਲਿਆ, ਸ਼ੁਕਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘‘ਇਹ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪੋ ਵਿਚ ਵੰਡ ਲਓ’’ (ਲੂਕਾ 22:17)। ਇਹ ਪਿਆਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਭੋਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਿਆਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਉਹ ਤਾਂ ਭੋਜ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 22:20)। ਇਹ ਪਸਾਹ ਦੇ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਪਿਆਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸੀ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਫੇਰ ਉਹੋ ਗੱਲ ਦੁਹਰਾਈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਹੀ ਸੀ: ‘‘ਏਦੋਂ ਅੱਗੇ ਮੈਂ ਦਾਖ ਰਸ ਕਦੇ ਨਾ ਪੀਆਂਗਾ ਜਦ ਤੀਕੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਨਾ ਆਵੇ’’ (ਲੂਕਾ 22:18)। ਰਾਜ/ਕਲੀਸੀਆ ਮਸੀਹ ਦੀ ਮੌਤ, ਦਫ਼ਨਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਤੇ ਆ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਰੂਹਾਨੀ ਪਰਬ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਸ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਗਲੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਵੇਖਾਂਗੇ, ਪ੍ਰਭੂ ਭੋਜ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਜਿਸੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਹੈ।

ਪਸਾਹ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਪੈਣਾ (ਲੂਕਾ 22:24-30)

ਪਰਬ ਦਾ ਅਨੰਦ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਹ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਇਕ ਪੁਰਾਣੇ ਝਗੜੇ ਦੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੌਣ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਭੰਗ ਪੈ ਗਿਆ (ਆਇਤ 24; ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 9:34; ਲੂਕਾ 9:46)।⁴⁸ ਇਹ ਬਹਿਸ ਸ਼ਾਇਦ ਰਾਜ ਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉੱਠੀ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੈਠਣ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਦੇ ਕਾਰਣ ਵਧੀ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਵੀ ਕਾਰਣ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਝਗੜੇ ਦੇ ਬਚਕਾਨੇਪਣ, ਸੁਆਰਥ ਅਤੇ ਬੇਮੇਲ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮਸੀਹ ਦਾ ਮਨ ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ, ਬੜੀ ਹੀ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਗਰ

ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਰੁਤਬਾ ਸੇਵਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਮਿਲੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਪਦਵੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ (ਲੂਕਾ 22:25-27; ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 18: 1-5; 20:25-28; 23: 10-12)।

ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਠਾ ਭੁਲਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਈਨਾਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਿਲੇਗਾ (ਲੂਕਾ 22:28)। ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ/ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਗੇ (ਆਇਤ 29; ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:28) ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਸਬੰਧ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਰਹਿਣਗੇ (ਲੂਕਾ 22:30) ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਵੀ ਕਰਨਗੇ (ਆਇਤ 30)।⁴⁹

ਸਾਰ

ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ *ਦੱਸਿਆ* ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੂੰ ਧੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੀਨਤਾ ਨਾਲ ਸੇਵਾਕਾਈ ਵੀ *ਵਿਖਾਈ* (ਯੂਹੰਨਾ 13:2-20)। ਅਗਲੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਉਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਭੋਜ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਕ ਮੁਖ ਗੱਲ ਪ੍ਰਭੂ ਭੋਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਖੀਰ ਵਿਚ, ਆਓ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ। ਪ੍ਰਭੂ ਇਕ ਦਿਨ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ; ਇਹ ਦਿਨ ਅੱਜ ਵੀ *ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ* (ਮੱਤੀ 24:36, 42-44)। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਤਿਆਰ ਹੋ?

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ 'ਪ੍ਰਭੂ ਭੋਜ' ਪਸਾਹ ਦੇ ਭੋਜ ਅਤੇ ਅਟਾਰੀ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਈ ਰਵਾਇਤੀ ਨਾਂਅ ਹੈ। ਇਹ ਆਖਰੀ ਖਾਣਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਖਾਧਾ।² ਅਸੀਂ ਵੇਖਾਂਗੇ ਕਿ ਮਹਾਂਸਭਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ 'ਤਿਆਰੀ' ਕੀਤੀ ਸੀ।³ *ਬਾਰਟਲੇਟ'ਜ਼ ਫ਼ੈਮਿਲੀਅਰ ਕੁਟੇਸ਼ਜ਼, ਐਕਸਪੋਂਡਡ ਮਲਟੀ ਮੀਡੀਆ ਐਡਿਸ਼ਨ* (ਟਾਈਮ ਵਾਰਨਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ, 1995) ਵਿਚ ਹਵਾਲਾ। ਏਸੇਪ ਇਕ ਯੂਨਾਨੀ ਲੋਕ ਨਾਇਕ ਸੀ, ਜੋ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛੇਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।⁴ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, *parousia* ਯਿਸੂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਲਈ ਇਕ ਯੂਨਾਨੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ।⁵ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ 'ਕੁਆਰੀਆਂ' ਸ਼ਬਦ ਮੁਟਿਆਰਾਂ, ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਇਕ ਅਣਵਿਆਹੀ ਮੁਟਿਆਰ ਯਹੂਦੀ ਔਰਤ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕ ਕੁਆਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਅਖਾਣ ਸੀ।⁶ ਕੁਆਰੀਆਂ ਲਾੜੇ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਲਾੜੀ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਵਾਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਾੜੇ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਲਾੜੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।⁷ ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਣੇ ਛੋਟੇ ਦੀਵੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 5: 15)। ਪਰ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਮਸ਼ਾਲਾਂ, ਜੋ ਬਰਾਤ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੁਕਣੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ('ਮਸ਼ਾਲ' ਇਕ ਵੱਡੀ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਇਕ ਸਿਰੇ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਅੱਗ ਲਾ ਕੇ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।)⁸ ਇਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਪੰਜ ਬੁੱਧਵਾਨ ਸਨ, ਅਤੇ ਪੰਜ ਨਹੀਂ।' ਮੱਤੀ 25: 12 ਵਿਚ 'ਪਛਾਣਦਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ) 'ਪੱਖ ਵਿਚ ਪਛਾਣਨ' ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਹੈ। ਸੁਆਮੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ (ਮੱਤੀ 7:23 ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ)।¹⁰ *ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ*, 5 ਕਿਤਾਬ

ਵਿਚ 'ਜਦ ਮੌਤ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ' ਪਾਠ ਵੇਖੋ।

¹¹ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਲਈ ਅਗਲਾ ਪਾਠ 'ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਉਣਾ' ਵੇਖੋ। ¹²ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਆਂ ਕਈ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਮੱਤੀ 25:31-46 ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ 'ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ' ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਬਾਈਬਲ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਆਂ ਦੇ ਇਕ ਹੀ ਦਿਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9:27)। ¹³ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ 'ਨੰਗਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਰ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਪੂਰੇ ਕੱਪੜੇ ਨਾ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ¹⁴ਜੇ ਕੋਈ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਰੁਕ ਕੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮਦਦ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਦਦ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ (ਮੱਤੀ 25:40, 45; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 9:4 ਵੀ ਵੇਖੋ)। ¹⁵ਮੱਤੀ 25:46 ਵਿਚ ਇਸੇ ਸ਼ਬਦ ('ਸਦੀਪਕ ਜਾਂ ਅਨਾਦੀ' ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਸਜਾ' ਅਤੇ 'ਜ਼ਿੰਦਗੀ' ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਸਜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਣ, ਜੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਜਾ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਹੈ। ¹⁶ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਕੁਝ ਸਹਿਦਰਸ਼ੀ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮੰਗਲਵਾਰ ਵਿਚ ਬੁਧਵਾਰ ਸਵੇਰ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਬੁੱਧਵਾਰ ਦੇ ਬੈਤਅਨੀਆ ਦੇ ਭੋਜ (ਮਰੀਅਮ ਵੱਲੋਂ ਮਸਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ) ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਈ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 12:1, 2, 12)। ¹⁷ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤਕ, ਲਗਭਗ 36 ਘੰਟੇ ਸੋਠਾ ਸੀ। ¹⁸ਯਿਸੂ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਣ ਵਾਲੇ (ਨਿਕੁਦੇਮਸ ਅਤੇ ਅਰਿਮਥੈਆ ਦੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਵਰਗੇ) ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ¹⁹ਕੈਫ਼ਾ ਤੇ ਨੋਟਸ ਲਈ *ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ*, 5 ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ 'ਲੋੜ: ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਬਦਲਾਅ' ਪਾਠ ਵੇਖੋ। ²⁰ਦ *ਇਲੱਸਟ੍ਰੇਟਡ ਬਾਈਬਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ*, ਪਾਰਟ 2, ਸੰਪਾ. ਐੱਨ. ਹਿਲਿਅਰ (ਡਾਊਨਹਾਮ ਗ੍ਰੇਵ, ਇਲਿਨੋਇਸ: ਇੰਟਰਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1980), 1022 ਵਿਚ ਡੀ. ਐੱਚ. ਵ੍ਹੀਟਨ, 'ਮਨੀ!'।

²¹*ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ*, 4 ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ 'ਸ਼ਗਿਰਦੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ' ਪਾਠ ਵੇਖੋ। ²²ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਲਈ ਕਿ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਮਿਲੇ, ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਸਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਆਮ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਗਿਣਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ²³ਐਫ਼. ਲੇਗਰਡ ਸਮਿਥ, *ਦ ਨੈਰੇਟਡ ਬਾਈਬਲ ਇਨ ਕ੍ਰੋਨੋਲੋਜੀਕਲ ਆਡਰ* (ਯੂਜੀਨ, ਓਰੀਗਨ: ਹਾਰਵੈਸਟ ਹਾਊਸ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1984), 1453. ਵੇਖੋ ਕੂਚ 21:32 ਇਹ ਬਲਦ ਦੇ ਸਿੰਝ ਮਾਰਨ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸੇਵਕ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸੀ। ²⁴ਪਰ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਤੀਹ ਸਿੱਕੇ ਹੀ ਹਾਸਲ ਹੋਏ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 27:3, 5)। ²⁵ਬੀ. ਐੱਸ. ਡੀਨ, 'ਬਾਈਬਲ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਇਕ ਰੂਪਰੇਖਾ,' *ਟਰੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟੂਡੇ* (ਪੰਜਾਬੀ)। ²⁶ਪਰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 11:57)। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਹੌਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਰ ਉਸਦਾ ਸਵਾਲ 'ਕਿੰਨਾ?' ਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ²⁷ਐਚ. ਆਈ. ਹੇਸਟਰ, *ਦ ਹਾਰਟ ਆਫ਼ ਦਾ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* (ਲਿਬਰਟੀ, ਮਿਜ਼ੋਰੀ: ਕਵਾਲਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1963), 195. ²⁸ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯਹੂਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਕੇ ਆਪਣਾ (ਦੁਨਿਆਵੀ, ਸਿਆਸੀ) ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਧੱਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਅੰਜਾਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ (ਮੱਤੀ 27:3-5) ਪਰ ਬਾਈਬਲ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਧੋਖੇ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਭਲਾ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ। ²⁹ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ 'ਸ਼ੈਤਾਨ' ਆਖਿਆ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 6:70)। ³⁰ਉਸ

ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਜਦੋਂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੇ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ 'ਪਾ ਕੇ' ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਬੁਨ ਬੁਲਵਾਇਆ, ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 5:3, 4.

³¹ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖਾਂਗੇ, ਯਹੂਦਾ ਪਸਾਹ ਦੇ ਪਰਬ ਲਈ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਸੂਲਾਂ ਨਾਲ ਉਪਰਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਗਿਆ। ³²ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਹਾਵ ਭਾਵ ਦਾ ਬਦਲਣਾ ਅਗਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ³³ਬੀ. ਐੱਸ. ਡੀਨ, 'ਬਾਈਬਲ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਇਕ ਰੂਪਰੇਖਾ,' *ਟਰੱਥ ਫਾਰ ਟੁਡੇ* (ਪੰਜਾਬੀ) ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ। ³⁴ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ ਐਂਡ ਫਿਲਿਪ ਵਾਈ. ਪੈਂਡਲਟਨ, *ਦ ਫੋਰਫੋਲਡ ਗੋਸਪਲ ਆਰ ਏ ਹਾਰਮਨੀ ਆਫ ਦ ਫੋਰ ਗੋਸਪਲਜ਼* (ਸਿੰਸਿਨਟੀ: ਸਟੈਂਡਰਡ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1914), 644. ³⁵ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਸਾਹ ਦੇ ਪਰਬ ਦਾ ਸਮਾਨ ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ³⁶ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਲੇਲਾ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਲੈ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ *ਮਿਸ਼ਨਾਹ* ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਪੇਸਾਹਿਮ 9.5)। ³⁷ਇਹ ਵਰਣਨ ਇਸ ਤੱਥ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਲੀਬ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਤੀ ਨਹੀਂ ਟੁਟੀ (ਯੂਹੰਨਾ 19:31-36)। ³⁸ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪਸਾਹ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਯਹੂਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਅਤੇ ਜੋਸੇਫਸ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਪਰਬ ਵਿਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ *ਮਿਸ਼ਨਾਹ* ਵਿਚ ਹੈ (ਪੇਸਾਹਿਮ 10.1, 3-5)। ³⁹ਐਲਫਰੇਡ ਐਂਡਰਸੋਮ, *ਦ ਲਾਈਫ ਐਂਡ ਟਾਇਮਜ਼ ਆਫ ਜੀਜ਼ਸ ਦਾ ਮਸਾਇਆਹ*, ਨਿਊ ਅਪਡੇਟਡ ਵਰਜ਼ਨ (ਪੀਬੋਡੀ, ਮੈਸਾਚੂਏਟਸ: ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1993), 809, 817. ਹੋਰ ਲੇਖਕ ਇਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਪਿਆਲੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ⁴⁰ਰੋਟੀ ਦਾ ਚੂਰਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਚੌੜੀ ਵਿਚ ਪਾਉਣਾ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਲਪਕ ਲੈਂਦੇ। ਯੂਹੰਨਾ 13:26 ਵਿਚ ਇਹ ਭੋਜਨ ਹੋ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਵੀ।

⁴¹ਐਂਡਰਸੋਮ, 809, ਐਨ.19. ⁴²ਮੈਰਵਿਨ ਆਰ. ਵਿਲਸਨ, 'ਪਾਸਓਵਰ,' *ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਬਾਈਬਲ ਇੰਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ*, ਆਮ ਜਿਲਦ, ਜੇਮਸ ਓਰ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1939), 3:677. ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਬੇਬੀਲੋਨੀਆ ਤਾਲਮੁਡ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਮੇਸਾਹਿਮ 64ਬੀ)। ⁴³ਭੋਜਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਖਾਣੇ ਦੇ ਭਾਂਡੇ (ਚਾਕੂ, ਕਾਂਟੇ ਜਾਂ ਚਮਚਿਆਂ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ⁴⁴ਲਿਓਨਾਰਡੋ ਡਾ ਵਿੰਸੀ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ *ਦ ਲਾਸਟ ਸੱਪਰ* (1495-98) ਵਾਲੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਉਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਟਲੀ ਵਿਚ ਖਾਣੇ ਦੇ ਬੈਠਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਮਸੀਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਫਲਿਸਤੀਨੀ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ⁴⁵ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਝੁਕੇ ਹੋਏ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਖਾਲੀ ਵਿਚ ਹੱਥ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬੁਰਕੀ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ (ਮੱਤੀ 26:23; ਯੂਹੰਨਾ 13:26; 'ਕਦੀ ਨਾ ਭੁਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਾਤ' ਪਾਠ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਵੇਖੋ)। ⁴⁶ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਪਸਾਹ ਖਾਧਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 26:18; ਮਰਕੁਸ 14:14; ਲੂਕਾ 22:11 ਵੀ ਵੇਖੋ) ਕੁਝ ਲੋਕ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਭੋਜ ਪਸਾਹ ਦਾ ਪਰਬ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਰਾਤ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਇਆ ਗਿਆ ਖਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਆਇਤ ਯੂਹੰਨਾ 13:1 ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭੋਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਰੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯੂਹੰਨਾ 13:1 ਪਸਾਹ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਇਤ 2 ਵਿਚ ਖੁਦ ਪਸਾਹ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ। ⁴⁷ਰਿਚਰਡ ਰੋਜ਼ਰਸ, *ਦ ਲਾਈਫ ਆਫ ਡਾਈਸਟ ਐਂਡ ਹਿਜ਼ ਪੇਰਿੰਗ* (ਲੱਬੋਕ, ਟੈਕਸਸ: ਸਨਸੈਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬਾਈਬਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਐਕਸਟਰਨਲ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ, 1995), 84. ⁴⁸ਲੂਕਾ ਨੇ ਇਸ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਰ ਧੋਣ ਦੀ ਸੁਭਾਵਕ ਘਟਨਾ ਤਕ ਲੈ ਜਾਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇੱਥੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਅਗਲਾ ਪਾਠ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਭੋਜ ਦੇ ਕਾਲਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪਾਠ ਵਿਚ (ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ)। ⁴⁹ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ